

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201

<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>
Published 2009

NOTE: The pages in this book are ordered from right to left. This means that to view the pages in order, you should go the last page of the document and read what would be from “back-to-front” for a Western manuscript.

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

M-3-11

النجيد مستبحا الفقير عيشه في

هست مرد نخیل زه داده	فقر زاسوی خویشتر بشتاب
این جهان هنجو مفلسا نش معاش	وان جهان جون توانکران حسا

اللهم اغفر ذنوبنا لا حظ

وسقطات لا لفاظ وشهوات

الجناز و هفوات اللسان

این کاهان که یاد خواهم کرد	یا رب از ما بفضل در گذران
زد ز چشم ز شنی گفتار	رندن شهوت خطاه زبان

ما اضمرا حدشیا الاظهر فقلت

هز که چیزی گرفت اندر دل	تا بدانی که چیست میجویش
گاه اندر میان گفتنش	گاه اندر کناره رویش

لسان العاقل و راقلب

مرد عاقل که سخن گفتن	دل خود هادی زبان داند
تا حدیث بدو نیندیشد	بر زبان آن حدیث نکند

قلب الاحمق و لسانه

مرد احمق که سخن گفتن	دل خود تابع زبان داند
هزجه خواهد بگوید و آنکه	دل بران قول کفنه بکار

من جری فی عنان امله عثر بالجله

دَرْهَمَه کَا زَهَا بَدَسْتِ هَوَا	هَر که بَدَهْدِ عِنَانِ بَدَسْتِ اَمَلْ
زُود بَاشَد کَمَانِ اَمَلِ نَاکَآه	اَنَدَرَانْدَانْدَش بَحْآه اَجَلْ

اِذَا وَصَلْتَ إِلَيْكَ لَطِيفُ النِّعَمِ

جُویَا بِی تُو نِعْمَتِ وَزَجَد	خُورْد بَاشَد جُو نَقْطَه مَوْهُو
شُکْرَانِ یَا فِتَه فَرُو مَکَنَار	کِه زَنَا یَا فِتَه شَوِی مَحْمُور

اِذَا قَدَرْتَ عَلٰی عَدُوِّكَ فَاجِدْ

جُونِ سُدِی بَرِ عَدُوِّ خُود قَادَر	عَفُورَا شُکْر نِعْمَتِی خُود سَا
رَحْمِ رَحْمَتِ کِه هَزِجِه کُنِی	دَر جِهَانِ جُزْهَمَانِ نِیَا بِی بَان

من لا عوده کشف اعصافه

هَزِکَه بَاکْهَرَانْ کُنْدَنَزِمِ	مَانْدَانْدَر بِلَیْتِ ایشَانْ
نَهْنَدِش بَرِاسْتِ کَرْدَن	نَبَرَنْدِش بَوَاجِی فَرْمَانْ

قلب الاخوت فی فیروقال

هَر کِه اَوْهَسْت بَا حِمَاقَتِ جُفْتِ	جَانِگَاهِ دِلْش زَبَانِ وَلِیْسْتِ
هَر جِه دَا زْدَنْ پِکْ بَد دَزْدَلِ	اَنْ هَمَه بَر سِرِ زَبَانِ وَلِیْسْتِ

لسان العاقل فی قلبه

هَر کِه اَوْهَسْت بَا کَمَالِ خِرِّ	هَسْت بَنَهَانِ زَبَانِ اُو دَزْدَلِ
نَشُوْدِ هِیْچِ سِرِ اَوْیِنْدَا	مَبُوْدِ هِیْچِ کُفْتِ اَوْ بَاطِلِ

اکثر مضارع العقول تحت جبار

آفت عقل مردم از طمع است	تا توانی سوی طمع مگر ای
چون طمع دست بزد بنماید	عقل مردم دزد و فیلد از بای

غزایندی صفت حق و هلاک

هر که بر حق بود بهر دو جهان	حاصل از دنیا بجز ای غرض
باز در روز طه هلاک افتد	آنک از راه جو کند غرض

اذا املقتم فتاجروا الله بالصدا

هیچ چیزی مدان تو چون صد	هست از آن مال جاه را پیشی
اورد ساند بنا سازش غنا	اورد ساند زنج دزد ویشی

اغنى الغنى العقل قال

ای که خواهی توانگری بنویست	نازان جاز سی بهتری
از خرد جوی مهتری زیراک	نبست همچون خرد توانگری

الطامع في وثاق اللذوق قال

تا توانی مکن در کرد طمع	اکزان عقل هر داری
زانک پیوسته مزدیم طامع	بسته باشد برشته خواری

احذروا نفار النعم فما لك بشارة

ای که با نعمی بسیرت بد	نعمت خویش را از خود مرمان
که نه هرج آن رمیده شدن کنی	باز آوردنش بود آسان

اکرم النسب حسرت الادب

ای که مغرور ماند شب بیدار	بیزرگی عزاصل و نسب
رفو بخشن آدب کرای که هست	نسب بهر تو خوشن آدب

افقر الفقر المحب و کللم

گرفتیری و نپستی آجو	تو از آن فتنه هیچ نیندیشی
شکر کن اندرین مقام که نیست	بدتر از جمیع دز ویشی

افحش الوحشته العجب

کر ترا پشه خویشتن پیوست	مردمان از تو مهتر دارند
متراد در مضایق و جشت	بنی جلیس آنس برک دارند

اذا حلا القدر بطل الحذر

توز تسلیم صبر ساز بنگاه	جون قضاء خدای نازل گشت
نتوان بخت زاه او بسپاه	نتوان کزد دفع او بحد

الشرف بالفضل والادب بالاحسان

شرف مرد جز بفضل ادب	فضل خوی و ادب که نیست بحق
کزیه داند بزرگ اصل و نسب	مردی فضل نیاد بخرد

اکرم الادب حسن الخلق

روز شب سال ماه در غصبت است	مرد بد خوی بر همه عالم
نیك خویی شرفترین ادبست	نیك خویی کمترین که نزد خد

الاحسان يقطع اللسان

هَرَكَ كَرْدِي نَجَائُ وَاِحْسَان	مَال دَادِي وَاَمِنْ نَجَائِي
هَمْ زَمِيَرَش تَهْمَزِيُو سَقِي	هَمْ زَانَشَرَز هَجُوبِ بُرِيدِي

عَكَرُ فِكْرِي فِي الْعَوَالِمِ شَجَعِي

هَرَكَه دَر عَاقِبَتِ كَسِي نَكِر	بِيَمِ دِل بَاشَدُ نَتَك زَهَرَه
نَه بِيَا بَد زَعَزَتَن حَصَه	نَه بَكِيَر دَر كَامِ دِل هَبَر

اِذَا حَلَّتِ الْمَقَارِيرُ ضَلَّتِ التُّرَاكِي

جُونِ قَضَائِي خُدَائِي عَزَوَجِلْ	بَرَسَرِ بِنْدَه شَوَد نَازِلْ
هَمَه نَدَبِيرَاو شَوَد كَمَرَاه	هَمَه تَقْدِيرَاو شَوَد بَاطِلْ

درب طمع کا زب و قال

درب طمع دل نیست باید هیچ	کہ طمع پیشتر دنیوی بود
آتش کیان طمع برافروزد	کہ ز خاکسترش فروغ بود

البغی سائر الی الخیر و قال

بغی شومست کرد بغی مکرد	بغی چیات زاب کند
مزد را از صف بقتا ببرد	ناکس دزد کف فنا کند

فی کل جرعة شرقة ومع کلکله

نیک بد پیش که صلاح فساد	هست آمیخته درین عالم
هیچ راحت ندید کسی زنج	هیچ شادی نیکند کسی ز غم

رَبِّ اَمَلِ خَائِبٍ وَمِنْ كَلَامِهِ

ای که بستی امید در چرخ
غم مخور که بیا و پیش بدست
بس امیدی که آن نکشت وفا
بس شکوفه که بشکفتد نیست

رَبِّ اَنْ يَّجْعَلَ يَوْمِي مِنَ الْخَيْرِ

ای کس امرد سود جوینده
که قدم در ره مخوف نهاد
عاقبت چون بدستش آمد سود
اوازن سود در زیان افتاد

رَبِّ رَحِمِ الْوَدِيِّ الْوَدِيِّ

نه هزاران گو امید جیزی کرد
کسب آن جین باشدش آسان
پس امیدی که هست عاقبتش
محنت یاس افت حُرمان

الحكمة ضالة المؤمن

هَرَكَةُ جِزْيِ نَفْسٍ كَمْ شَوْ	لَبَنَتُهُ دَاوَدَ نَجَسَتْ نَشْهُتْ
جَانِ أَنْكَرُ كِهْ مُؤْمِنِ بَاكُشْ	هَمْ بَدَانِ سَانِ طَلَبْ كُنْدُ حَكْمَتْ

الشَّرْحُ جَامِعٌ لِمَسَاوِي الْعُجُوبِ

نَاوَانِي مَكْرَدِ كَزْدِيدِي	كِهْ تَرَاهَسْتِ طِينَتِ طَاهِرِي
كَزْدِيدِي فَضْلِ تَوْشُو دِينَهَا	وَزْدِيدِي عَيْبِ تَوْشُو دِظَاهِرِي

كثرة الوفاق نفاق وكثرة الخلاف

دَرْ وَفَاقِ كَسَانِ عُلُو مَكْنِيدِ	كِهْ اَزَانِ تَهْمَتِ زِيَا زَايِدِ
وَزْخِلَافِ مُدَامِ دُورِ شَوِيدِ	كِهْ اَزَانِ دُشْمَنِ بِيغَزَايِدِ

مزلانت اسافله صلب اعاليه

هرکه باشد ضعیف ثباتش	در کف آرد یا بود مقهور
نشود بی متابعتان هرگز	هیچ کن بر منازعان منصو

خاوری بی عیان قلب جبار و بدو

هرکه را وقت کودکی بود ست	پیشه در زیر مردمان خفتن
شرم او ز فتنه باشد و هرگز	ناید از لفظ او و کوهفتن

السعید من وعظ بغیره

نیک بخت آنکسی بود که دلش	آنچه نیک دروست بیدارد
دیگران را جوینده اده شود	او از آن بند به نره برکیرد

القلب اذا كره عسى

بَسْتَمَ دَلَّ بَسُوِي عِلْمَ مَبَزْ	كَانَ سِتَمَ آتَرَ دَلَّ افُزُودْ
هَمَّه خَاطِرًا كَرْجِه نَبَزُودْ	بَسْتَمَ عِلْمَ رَانِيَا مُفُودْ

الادب صورة العقل وقال

بَا اَدَبٍ بَاشَرُ دَرْ هَمَّه اَحْوَالْ	كِتَابَ نَامِ نِيكَ زَا سَبَبِ اسْتِ
عَاقِلَ اَنْتَ كُوَادِبِ دَاوَدْ	بَسْتِ عَاقِلَ كَمِي كَمِي اَدَبِ اسْتِ

لا حياء لبحر صدق في الله

هَرَكْ بَاشَدِ جَرِيصَ مَرْجِرِي	نَايَدَانِ زَا جُسْتَنَ آن سَدَمِ
بَزُودَازِ نِهَادِ او خَجَلَتْ	بَشُودَازِ سِرِشْتِ اَوَارُزَمِ

ظن العاقل كهانه وقال

هرايش از آن که مرد عاقل گردد	برایش از آن او منند مجوی
ظن عاقل بود بهز گازی	در اجابت تو حکم آخر کوی

عن نظر اعني صدق قول الله

مرد در کازها جو کرد نظر	بهزۀ اعنیا زان بر داشت
هر چه آن سود مند بود گرفت	والجۀ ناسود مند بود گذاشت

العداوة شغل و من كلامه

هر که پیشه کند عدا و بتخلق	از همه چیزها جدا گردد
که دلش خسته عدا باشد	که نشش بسته بلا گردد

درب ساع فیما یضرب و قال

ای بسا کن که طالب کار نیست	که در آن کار باشد شرح ندان
ناصح او شود از آن غم کین	حاسد او شود از آن شادان

لا تشکک علی المنی فلهما بضایع التوکی

تکیه بر آرزو مکن که نه هر چه	آرزو باشدت به بخشد حق
هر که بر آرزو کند تکیه	بیر عاقلان بود آجمق

الیاس حر و الرجل عبد

کز بریدی ز من دمان تو امید	ببن آزادی و بدل شادی
و ز بدیشان امید در بستی	داری از دست عز آزادی

عبد الشهوة اذل من عبد الله

هَسَّتْ نَفْسٌ خَنِيسٌ طَبَعَ لِسِم	هَزَكَ اَوْ بَنَدَه كَشَتْ شَهْوَتَا
بَتَرَازْ بَنَدَه جَرِيْدَه بَسِيْم	بَنَدَه شَهْوَتَا اسْتَدْرَجُوْا

الحاسد مغناط على حبل نبي

رَكْبِيْ كُوْنْ كَزْدِهِيْجْ كُنَا	هَسَّتْ مَرْدَجَسُوْ دَخْشَمِ الْوُ
زَانِجَه بَاسِدْ زَا صُنَاعِ اِلَه	نَعِمَتِ خَلْقِ دِيْدَه نَوَانْدُ

كفى بالظفر شفيعا للمذنب

عَفُوْكَ زَانِكَه بِي كُنَه كَسْ نِيْسَتْ	بَرْكَه كَا زَجُوْنِ شُدِيْ قَا
ظَفَرُ تَوْ شَفِيْعِ اَوْبَسْ نِيْسَتْ	وَرَمَزُوْرَا شَفِيْعِ كَسْ نَبُوْدُ

الراحة مع الياسر صدق الكلام

تأثود دُرْدِلُ مِينْدِ بَشْتَسْتَقِي	هَرْجِهْ زَنْجَسْت جُمْلَهْ دُرْدِلُ ^{تَسْت}
جُورِ نِيدِي مِينْدَازِدِ كَرَان	هَرْجِهْ آن رَاچَتَسْت حَاصِلُ ^{تَسْت}

الحرمان مع الحصر و قال

اَي كِرْبَا حِرْصَ مَانْدَهْ شَبْ نُوَزْ	بَانِزِ مَسْتَمَنْدَهْ بَادِلِ زَيْشِ
اَزَرِهْ حِرْصِ دُوْر شُوْزِيْرَاكْ	هَزْجَا حِرْصِ يَشِ حِرْمَانِ يَشِ

من كثر مزاحه لم تخل من حقه

هَزْكَ سَا زِدْ مَزَاحُ بَيْشَهْ خُوْشِ	كِرَامِيْزَسْت بَاسَبَانِ كَرْدَدْ
بُرْدَرِ نِيدَهْ سَاسِيْكَ بَاشَدْ	دَزَهْمَهْ سَيْنَهَا كِرَانِ بَاشَدْ

من طلب ما لا يعينه فانه ما لم

النجمة نأيد بكاء رمد مد	گر بجست تنش هیچ نکزاید
فوت کرد در دست و پیشک	زانجه اوزا همی بکازاید

السامع للخبير احدا لم يخانه

تا توانی محواه غیبت کن	نه که جنک نه که طینک
هر که او غیبت کنی شنو	هست همچون کشته غیبت

الذک مع الطمع صدق و لم

هر که دازد طمع بمال کسان	نش در رخ جانش در جزع است
تا توانی طمع مکن ز نیراک	کآنجه خوار نیست جمله در طمع است

نعمه الجاهل كروضة في منزلة

ای که داری هُزَنَدازی مَالِ	مکر از کردگان خویش کَلَه
لُقْمَه جَهْل زَا مَحْوَاهِ که هَسْت	رُوضَه دَر مِیَانِ مَرْبَلَه

المسؤول حر حتى يعد و قال

مَرْدِ مَسْئُولِ جُونِ دِهْدَ وَعْدُ	خویشتر دَر مَقَامِ شَكِ فَنَکَد
هَسْتِ حُرِّ کُورَه وَفَا سِپَرِد	نِیَسْتِ حُرِّ کُورِ دَر خِلَافِ زَنَد

اکبر الاعداء اخفاهم مکیه

بِتَرْتِزِ دُشْمَنِی تَوَانِزِ دَان	کِه بَظَاهِرُ تَرَانْمَا یَدِ بَر
هَسْتِ مُمکنِ حَذَرِ دُشْمَنِ جَهْر	نِیَسْتِ مُمکنِ حَذَرِ دُشْمَنِ سِر

اذا تم العقل نقص الكلام

هرگز زانندگست مایه عقل	پنهوده گفتنش بود بسیار
مرد زاعقل خون بیفزاید	در مجامع بگاهدش کفنا

الشفیع جناح الطالب

ای که هستی قوطالب حاجا	پنج تو میدی از دلت برکز
تا مظلوم خود زسی ز ملوک	دست در دامن شفیع ز

نفاق المرء ذلة صدق ولی الله

ای که داری نفاق اندر دل	خاز بادت خلیفه اندر خلق
هرگز سازد نفاق پیشه خویش	خوار گردد بزرد خالق خلق

رحم الله امرأ عرف قدره وليعبد

رَحْمَتِ اِيَزْدِي بِرَأْسِ كَشِ بَاد	كه عَنَانِ بَرَكْفِ جُونِ نَهْد
وَتَدْرِخُو زَا بَدَانْدَهَرِ كَز	قَدَمِ اَز حَلِ جُو دَبُرُونِ نَهْد

اِعَاذَةُ الْاَعْيَانِ اَنْتَ كَبِيرُ اللَّذَنِ

عُذْرِي كَبَانِ جَوَاهِ اَز كَهِي	كَزْدُو بَارَسْتِ نَقْصِرِ جَاهِ تَرَا
بَسْرَعُ دَبَارِ فَرَنْ تُو	تَا زَهْ كَزْدَنْ بُودُ كَنَاهِ تَرَا

النَّصِيحَةُ بَيْنَ الْمُلَاحِقَةِ وَقَالَ

كَرْ نَصِيحَتِ كُفِي مَخْلُوتِ كَنْ	كَهْ جُزْ اَيْنِ شِيَوِ نَصِيحَتِ نَيْسْت
هَزْ نَصِيحَتِ كِهْ بَزْمَلَا بَاشْد	اَنْ نَصِيحَتِ بَحْزِ نَصِيحَتِ نَيْسْت

لامر ضا ضی مزقلة العقل

ای که روز شب از طریق علاج	درفرونی جنیم جان خودی
بازۀ درخزد فرای که نیست	هیچ پیمازی جو کم خردی

لسانک بقضیک و فکک

دزیکو جوهر کن زبانت زنا	کان زود بر زبان که جوی کند
خوی رامیدی مکن که ترا	پیش خلق از سیاه روی کند

المعکد وما جهله وقال

مزدمان دشمنند علی زنا	کز نقصان خود ندانند ش
علم آکثره خلاصه دینست	چون ندانند تحمل خوانند ش

لا شفيع انجح من التوبة

ای که بی حد گناه کرده است	هی ترسی از آن فعال شنیع
توبه کن تا رضای حق یابی	که به از توبه نیست هیچ شفیع

لا لباس احمل من السلامة

مزد را که ز عقل بهره بود	هیچ کسوت به از سلامت نیست
به سلامت اگر نباشد شاد	کسوت او بجز تداست نیست

لا اء اعی من الجهل

علم در نیست نیک با قیمت	جهل در نیست سخت بی در مان
نیست از جهل جز شقاوت نفس	نیست از علم جز سعادت جان

لا محبة مع مراد وولي الله

ابلهست آنکه فعل اوست بحاج ابلی راکجا علاج بود
تا توانی بحاج پیشه مکن کاف دوستی بحاج بود

لا شرف اعلیٰ من الاسلام

ای که دزدل کفرماندنی
که شرف بایدت مسلمان شو
عز اسلام داده از کف
که چو اسلام نیست هیچ شرف

لا معقلا حصن من الورع

ای که از دست لشکر افات
دزجاه ورع کین از انک
عاجزی و ترا سپاهی نیست
کز ورع خویر بناهی نیست

لا صواب مع ترك المشورة

مشورت زهیر صواب آمد	دز همه کار مشورت باید
کار انکس که مشورت نکند	نادره باشد از صواب بود

لا عروة لك في الكذب وقال

هر که باشد دروغ زن بروی	از موت کجای فرغ بود
کر که ندعهد آن خدای بود	وردهد و غده آن دروغ بود

لا وفا لملوك صدق في الله

مطلب تو وفای مرد ملوک	نشود مجتبی ملال وفا
کر که عهد چون ملال خواست	بشکند عهد دست جفا

لاشنامع الکبر و قال

هر که را کبر پیشه شد همه خلوق	در محافل حقایق او کوبند
وانک بر منبر تواضع رفت	همه عالم ثنائی او کوبند

لا سودی کمع انتقام

صولة انتقام از مردم	دولت مهتری کند عاقل
از ره انتقام یکسوشو	تا نگردی ز مهتری عاقل

لا زیارت مع زعارة و قال

جون زیارت کنی غمیزی را	روی خوش دار خوی از آن خوشتر
جه آکز بدخوی کنی انجا	آن زیارت شود هب آه دَر

لا شرف مع سوء الادب

بی ادب مردی که شود مهتر	کریچه او را جلا لیت نسبت
با ادب باش تا بزرگ شوی	که بزرگی نتیجه ادبست

لا اختار من محمد مع محمد

خُصَّ نَزْرًا بِمُحَمَّدٍ مَا تَكْشَدُ	خُفَّكَ أَنْ تَكُونَ خُصًّا رَابِكًا شَدَّ
که نخواهی که در حرام افوی	دست از خُص می بیاورد داشت

لا راحة مع الحسد وقال

أَحْسَدُ دُونَكَ بِأَشَدِّ بَرِي	بِأَحْسَدٍ هِنْجِ كَسْ نَبَا شَدَّ شَاد
که طرب زانکاج خواهی کرد	مُحْسَدُ زَا طَلَقَ بَا يَدَّ دَاد

لا كرم اعز من التقوى قال

كَرَمِي بِرَاهِ تَقْوَى رَوْ	زَانِكِ تَقْوَى سِرِّهِمَهُ كَرَمَسَتْ
نَاكَرِفَن دَرَمِ زَوْجِهِ حَرَامِ	بِهْتَرَا زَبَدِلِ كَزْدَنِ كَرَمَسَتْ

لا بِنَ مَعَ الشَّيْخِ صَدَقَ قَوْلُ اللَّهِ

هَرَكَةُ زَانِجِلِ بَيْشَهُ شُدَّ دِرْكَرَانِ	نَيْسَتْ مَمَكِنِ كَمَا طَاعَتَش دَارَنْدِ
جَوَّ كَزَا لَيْسَتْ طَاعَتِ اَوَّلِ	نَبُودَ حَقِّ جِكُونَهُ بِي كَذَارَنْدِ

لا صِحَّةُ مَعَ الزُّهْرِ وَمِنْ كَلَامِهِ

لَشَوْدَ جَمِيعِ هَيْجِ مَرْدُمِ دَا	تَنْ دُرُسْتِي وَخُورْدَنِ بَسِيَارِ
مَذْهَبِ خُولِشِ سَا زَكَمِ خُورْدَنِ	كَرْتِ عُمَرِ غَزِيهِ هَسْتِ بَكَاَرِ

لا تنظر الي من قال وانظر الي ما قال

شرف قابل خست او	در سخن كك كند هيچ اثر
تو سخن زانكر كه حالش چيست	در كز زنده سخن مس كز

الجميع عند البلاء اتمام المحنة

در بليت چيز مكن كه جزع	بماي دلت كند زنجور
هيچ زبني تمام نزران نپست	كز ثواب خدای ماني دور

لا ظفر مع البغي ومن كلمه

هر كه از راه ظلم جيزي جست	ظفر از راه او عيان بر نافت
و ز ظفر يافت منفعت نكرفت	پنر چنانست از ظفر كه نيافت

من عذب لسانه کثر اخوانه

گزینانت خوش است جمله خلق	در مودت برادران تواند
گزینانت بدست در خانه	خسرو جان تو جاکران تواند

یا برکت است عبد الحی و قلم

کز تو خواهی که پیش تو باشند	سروان جهان سرا فکنند
مردمی که که مردمی کردند	مرد آزاد را کُند بکنند

بشر مال النجی کادش او وارث

هر که ز مال هست خود نیست	اوان مال بهر که می داند
یا بتازاج حادثات دهد	یا بمیراث خواری بگذارد

قیمه کلامی ما بحسنه

که تن خود بدان بیا زانو	قیمه تودران قدر علمست
چون تودر علم خود بیفزاید	خلق در قیمتت بیفزایند

معرفة نفس فقه عرفیه

هست نفس تو حجت قاطع	بر وجود خدای عزوجل
کوست مصنوع و ایزدش صانع	جویدانی تو نفس را دایم

المرحیو تحت لسانه وقال

جو نکوید سخن ندانندش	مزدینهان بود بر زبان
زشت کوید سفینه خوانندش	خوب کوید لیب کویندش

النَّاسُ نِيَامُ فَاِذَا مَاتُوا انْبَتَهُمُ

مَرْدُمانِ غافلند از عقی	همه که بخفتگان مانند
ضرر عفتی که می ورزند	چون بر نماند که دانند

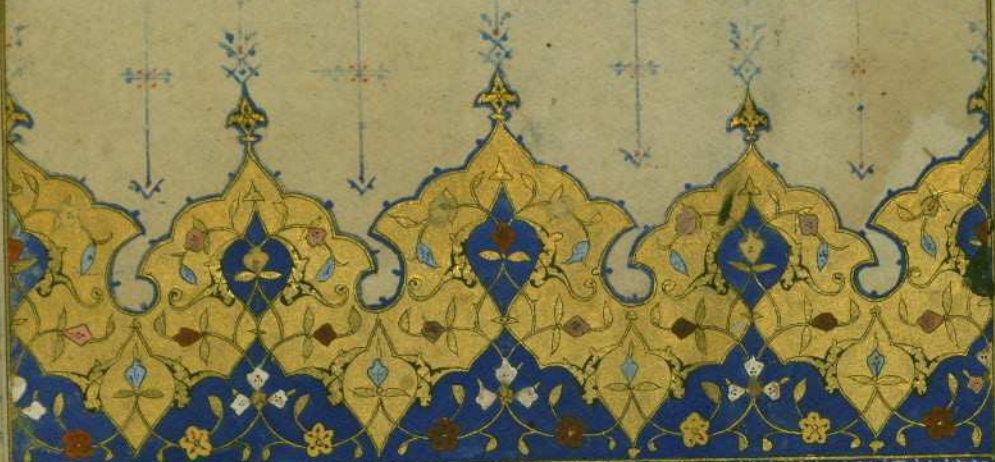
النَّاسُ فِي فَنَاءٍ اسْبَابُهُمْ بِالْاَيِّمِ

خلق را نیست سیرت بد	همه بر سیرت زمانه روند
دوستان که از زمانه نواخت	دشمنند که از زمانه فکند

مَا هَلَكَ اَمْرٌ عَرَفَ قَدْرَهُ

هر که مقدار خویش را بشناخت	از همه حادثات بزرگشت
از مضیق غرور بیرون جست	در مقام سرور بزرگشت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَسْتِ نَامِ خدای عز و جل	هَمَزِ نَزِ کلامِ دایِ چُنِسْتِ
مُسْکِلِ کَارَتِ ای برادرِ حلّ	زَانِ کِهْ بی نامِ او نخواهد شد

لَوْ كَسَفَتِ الْعِظَامُ أَرْضَ دَرَدِ

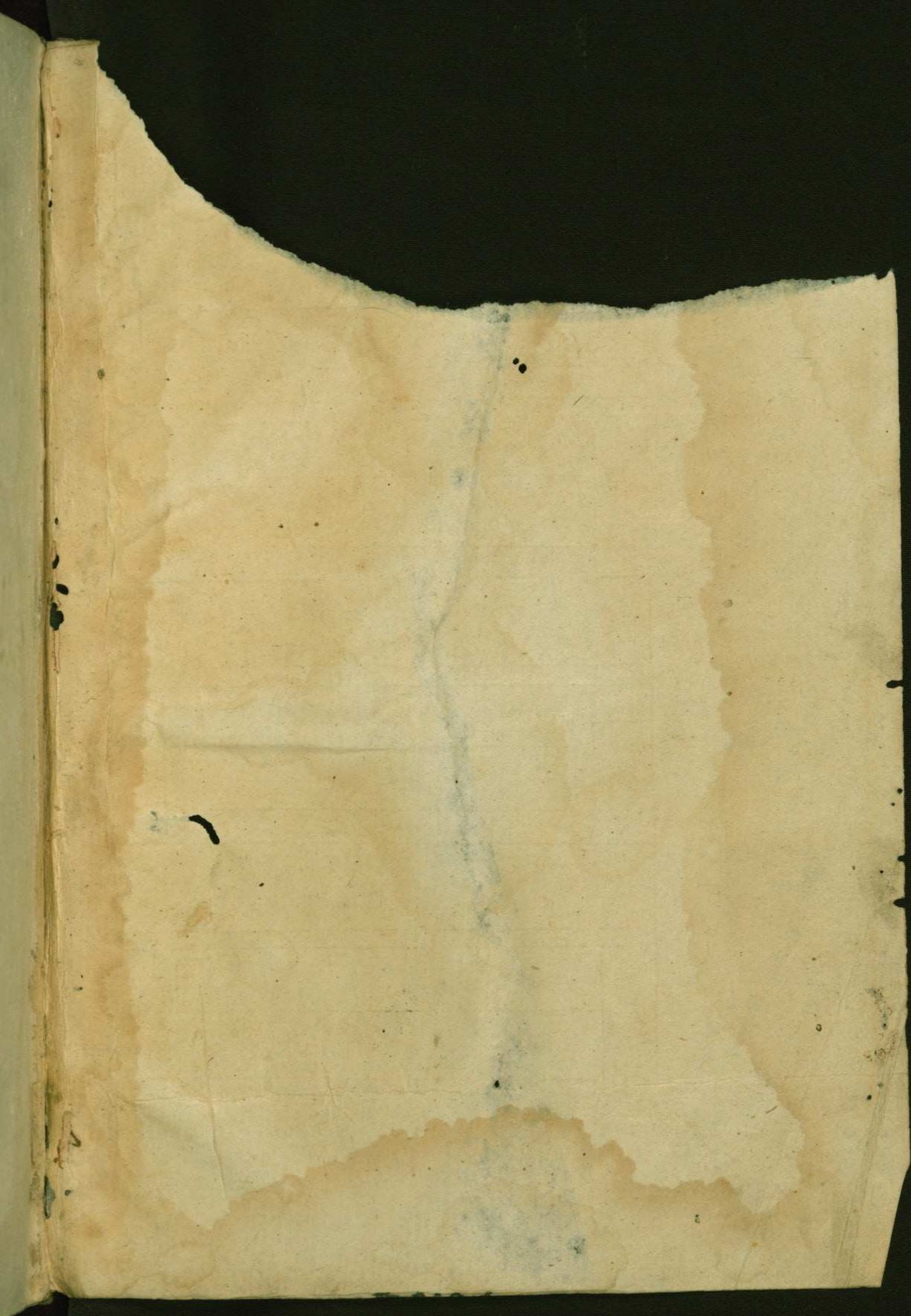
بِیقینِ انجمنِ اینجه می باید	حَالِ خلد و حَجَرِ نِیمِ دایِ نِسْتِم
اَنْ یَقینِ ذَرّه نیفزاید	کَرِ حجابِ از میانِ بر خیزد

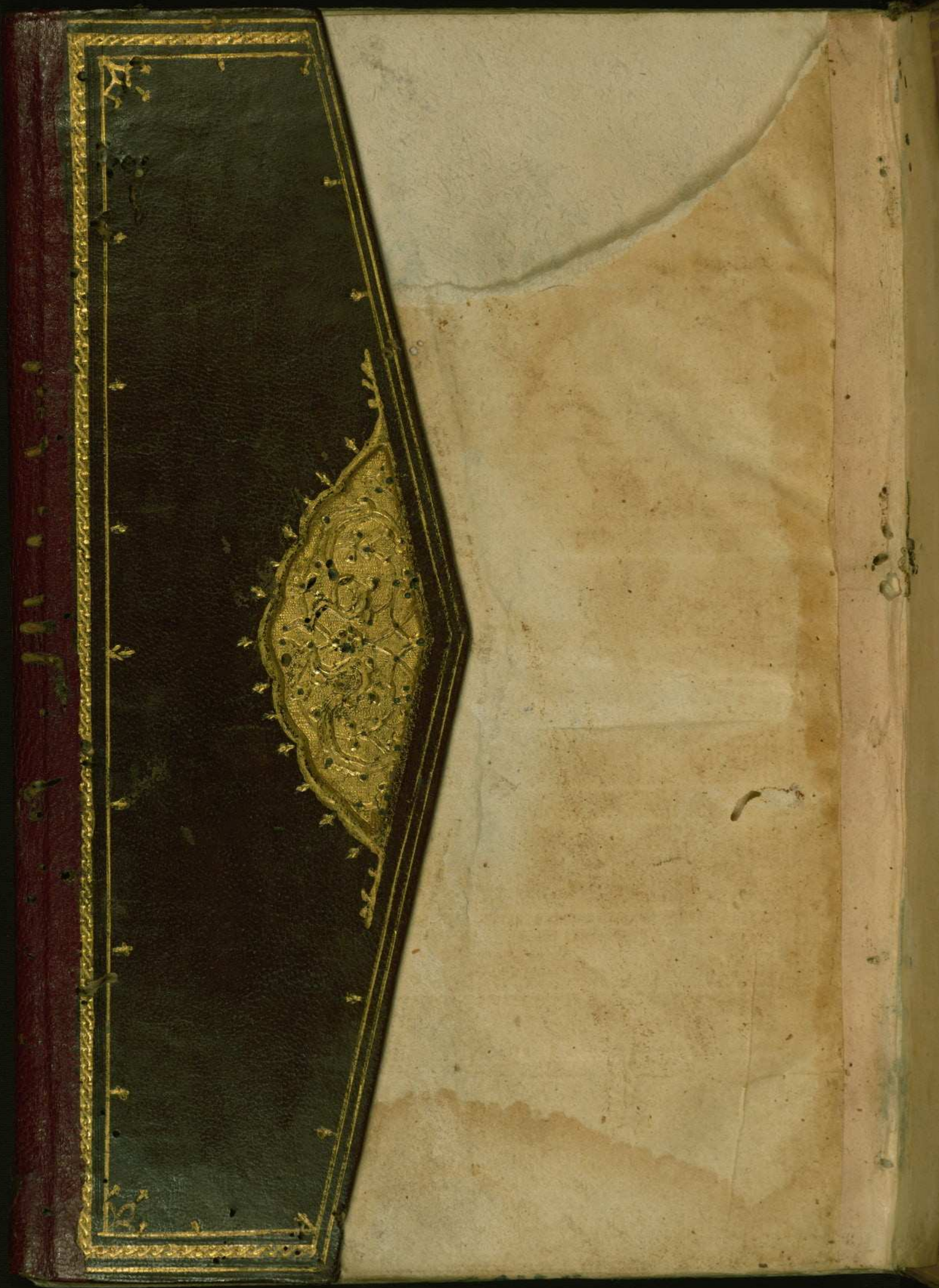

شركة الخياط

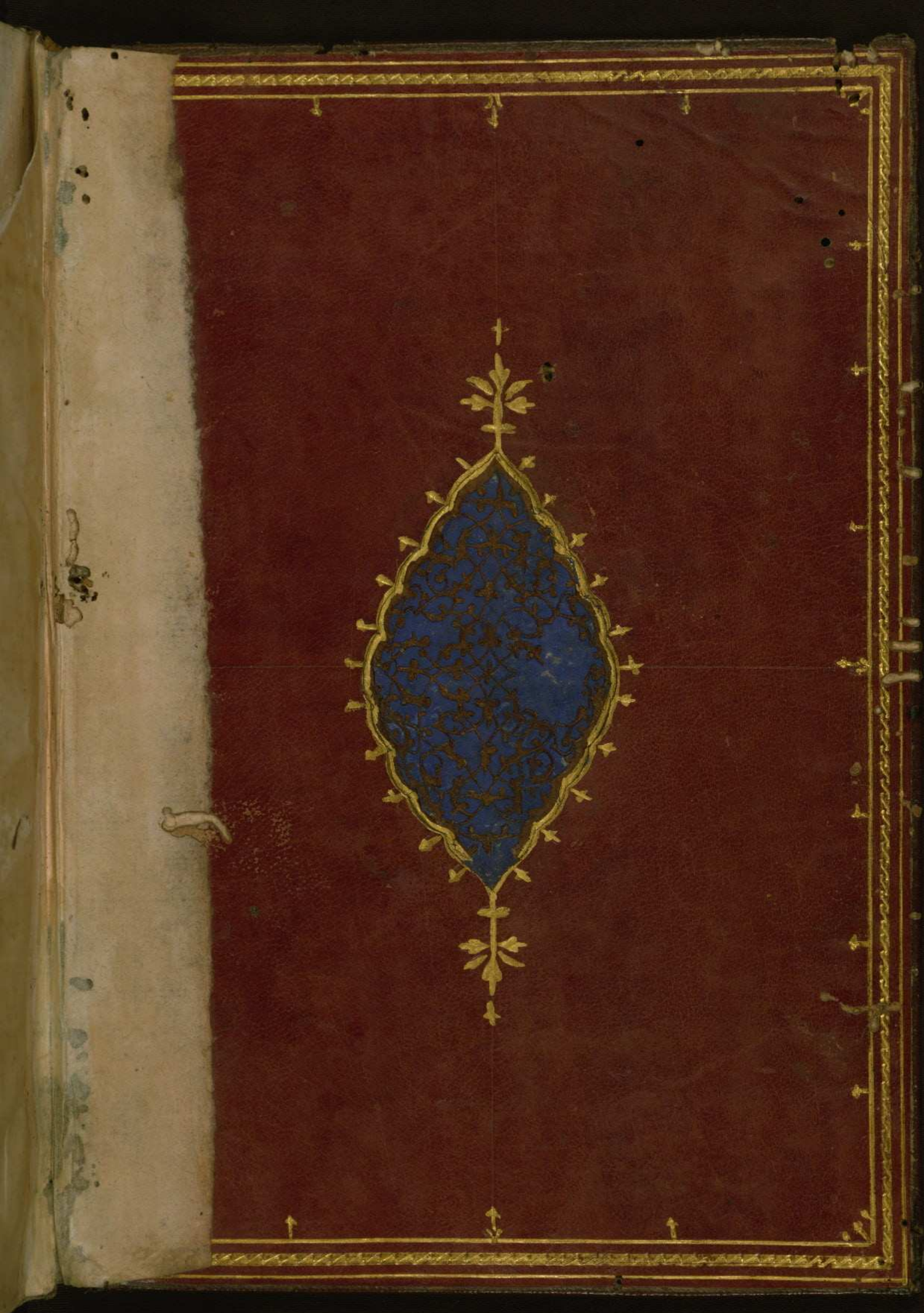

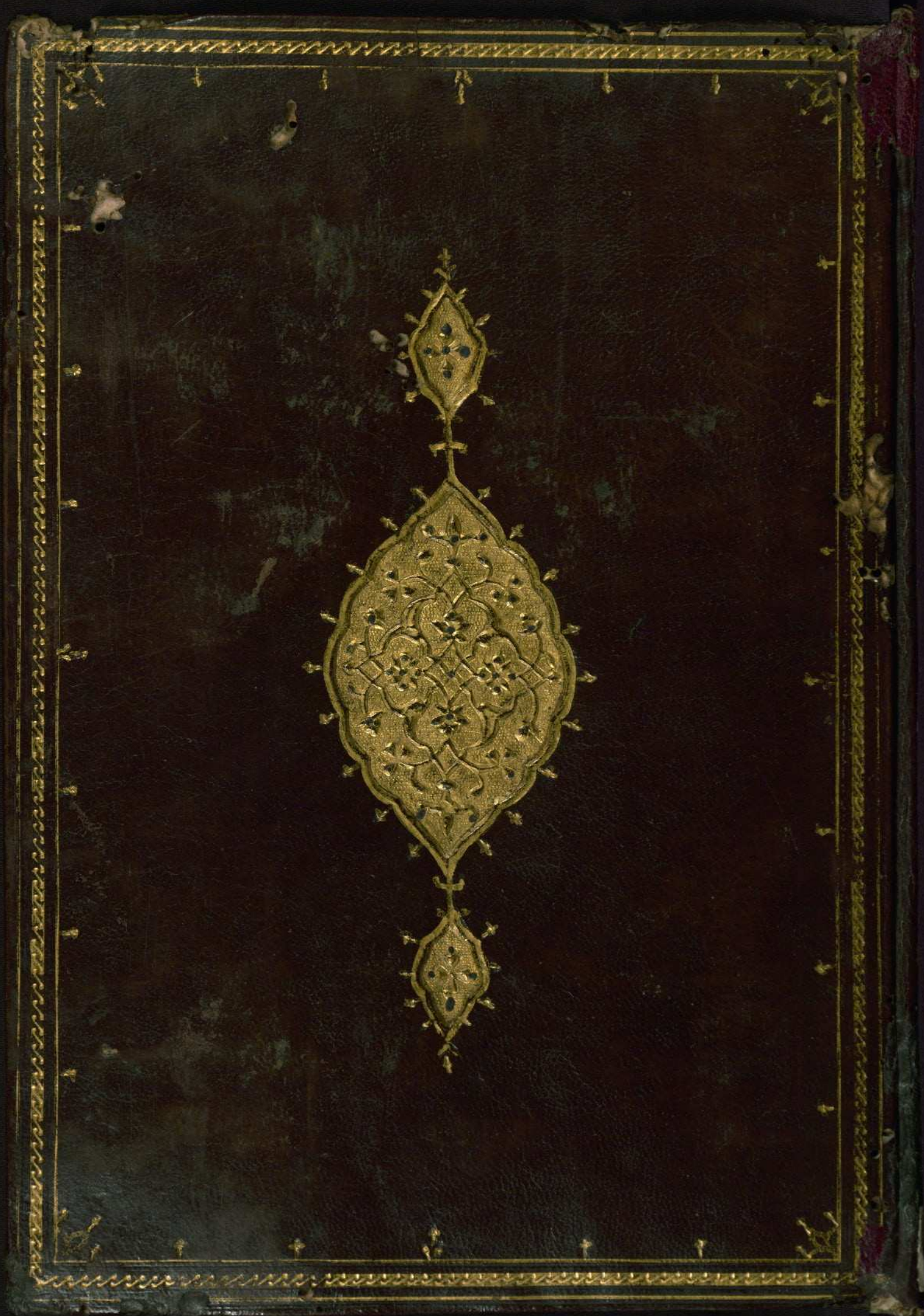

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201

<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>
Published 2009

1b); framing lines in gold, black, and blue; gold-flecked paper; polychrome floral motifs flanking Persian verses

Decoration

fol. 1b:

Title: Illuminated incipit page with titlepiece

Form: Incipit; titlepiece

Label: This opening decorated page has an illuminated headpiece with the title of the work in tawqī script executed in white ink on a gold background. The text begins with the doxological formula (basmalah) in black muḥaqqaq script outlined in gold, followed by two Persian verses in black naskh script. Following is an Arabic line written in gold thuluth script outlined in black. The Arabic text is again followed by two Persian verses inscribed in black naskh.

Acquisition

Walters Art Museum, 1931, by Henry Walters bequest

Binding

The binding is not original.

May date to the ninth or tenth century AH / fifteenth or sixteenth CE; dark brown goatskin (with flap); central lobed oval and pendants brushed with gold; red leather doublures with filigree decoration and central lobed oval; half-oval for flap

Bibliography

Brockelmann, Carl. *Geschichte der arabischen Litteratur* (New York; Köln: E.J. Brill, 1996), 1: 39; S1: 486.

Date	9th century AH / 15th CE
Origin	Iran
Form	Book
Genre	Devotional
Genre	Literary -- Prose
Genre	Literary -- Poetry
Language	The primary language in this manuscript is Arabic. The secondary language of this manuscript is Persian.
Support material	Paper Cream laid paper; gold-flecked
Extent	Foliation: i+18+i Flyleaf at end of codex a stub
Collation	Catchwords: None
Dimensions	14.5 cm wide by 21.0 cm high
Written surface	9.5 cm wide by 13.5 cm high
Layout	Columns: 1 Ruled lines: 9 Framing lines in gold, black, and blue; Arabic and Persian texts arranged in alternating rectangular panels; Persian verses divided into two columns
Contents	<i>fol. 1b - 18a:</i> <i>Title:</i> Ṣad kalimah-i Amīr al-Mu'minīn 'Alī <i>Incipit:</i> بهترین کلام دانی جنیست * ... <i>Hand note:</i> Sayings of `Ali in Arabic written in blue muḥaqqaq and gold thuluth scripts; Persian verses written in black naskh script; title of work written in white tawqī script (fol. 1b); all scripts vocalized <i>Decoration note:</i> Illuminated titlepiece with polychrome floral decoration in rectangular pieces (fol.

Shelf mark	Walters Art Museum Ms. W.615
Descriptive Title	One hundred sayings
Text title	<p>Şad kalimah-i Amīr al-Mu'minīn 'Alī</p> <p><i>Vernacular:</i></p> <p>صد كلمه امير المؤمنين علي</p> <p><i>Note:</i> The title is inscribed in the illuminated titlepiece on fol. 1b. The Arabic text begins: law kushifa al-ghīṭā' mā azdadtu yaqīnan.</p>
Author	<p><i>Authority name:</i> 'Alī ibn Abī Ṭālib, Caliph, ca. 600-661</p> <p><i>As-written name:</i> 'Alī ibn Abī Ṭālib</p> <p><i>Name, in vernacular:</i></p> <p>علي بن ابي طالب</p> <p><i>Note:</i> Author dates preferred by cataloger: d. 40 AH / 661 CE</p>
Author	<p><i>As-written name:</i> Rashīd al-Dīn Muḥammad al-Balkhī al-Vaṭvāt (Waṭwāt)</p> <p><i>Supplied name:</i> Rashīd al-Dīn al-Vaṭvāt (d. ca. 578 AH / 1182 CE)</p> <p><i>Name, in vernacular:</i></p> <p>رشيد الدين محمد البلخي الوطواط</p> <p><i>Note:</i> Author name supplied by cataloger</p>
Abstract	<p>This illuminated copy of One hundred sayings, referred to as Mi'at kalimah in Arabic and Şad kalimah in Persian and attributed to the fourth caliph of Islam, 'Alī ibn Abī Ṭālib (d. 40 AH / 661 CE), contains a Persian paraphrase (dubayt) by Rashīd al-Dīn Muḥammad al-Balkhī, known as al-Vaṭvāt (Waṭwāt) (d. ca. 578 AH / 1182 CE). The manuscript was completed in Iran sometime in the ninth century AH / fifteenth CE. The sayings of 'Alī in Arabic are written in blue muḥaqqaq and gold thuluth scripts, and the Persian verses are written in black naskh scripts. The codex opens with an illuminated titlepiece inscribed in white tawqī script (fol. 1b). The dark brown goatskin binding with central lobed medallion and pendants and doublures with filigree decoration may date to the ninth or tenth century AH / fifteenth or sixteenth CE.</p>

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

A digital facsimile of Walters Ms. W.615, One hundred sayings
Title: Şad kalimah-i Amīr al-Mu'minīn 'Alī

Published by: The Walters Art Museum
600 N. Charles Street Baltimore, MD 21201
<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>
Published 2011